

Psalm XXIX

WESPAZJAN KOCHOWSKI

PSALMODIA POLSKA

Psalm XXIX

Dixit insipiens in corde suo, non est Deus¹.Psalm 13²

SUMNIENIE TYSIĄC ŚWIADKÓW

Rzekł głupiec w sercu swoim: «Nie masz Boga».

Usadził³ się syn ciemności niezgaszone światło zatłumić, a przewrotna fantazja nie chce znać nad sobą zwierzchności.Ale im bardziej niebożnik tego wewnętrznego⁴ robaka morzy; tem bardziej nieuśpiona gadzina wewnątrz gryzie i tyranizuje.

Kto tem światłem? Bóg, o którym zatrzeć pamięć ateista usiłuje, chcąc się ubezpieczyć od należytej występku kary.

Kto tym robakiem? Sumnienie, które z jedną⁵ od złego odwodzi, z drugą stronę pokazuje, że winnemu nie być bez chłosty.

Cóż to jest sumnienie? Mieszkanie jedno z wierzchu ciemne, zewnątrz jasne, w której bez okien wszystko widać; choć bez drzwi, pełno przychodzących i odchodzących.

W tem mieszkaniu dobrem, dobra i ulubiona ojczyzna; przeciwnym sposobem, złym zło i uprzykrzone mieszkanie.

Sumnienie jest: pamiętne książki od natury każdemu dane, w które przeszłe sprawy wpisano, terażniejsze wpisują, przyszłe wpisywać będą.

Sumnienie, jest prawo rozumu wolą naszą rządzące, które występna karci, niedbałą napomina, uporną⁶ kłopotuje, upadłą sędzi i karze.A lubo⁷ niebiosa opowiadają chwałę bożą i ziemia zna Stwórcę swego; szczególnie jednak i osobliwie to prawo rozumu dowodzi, że jest Pan nieogarnionego majestatu.

Jest Elohim, sędzia, dobrym łaskawy, złym straszny; którego niebożnik widzieć nie chce, aby trwożliwie ubezpieczył sumnienie.

I stąd popsowało się co żywo w drogach swoich i prawidła cnót odstąpiło; i nie masz, kto by czynił dobrze, nie masz aż do jednego.

Potenci poszli za złotem, które usprawiedliwia, więcej ważąc depozyta w skarbcach niż chwałę Boga dającego bogactwa.

Córki syjońskie przyczyniają w sercu wyniosłości, a nowy Babel na głowie stawiając, chcą, żeby nie na ołtarz pański, ale na nie patrzano.

Cześć w Izraelu Bogu upodobana: Lewitowie przy obrzędach w świątyni drzymią; a zatem i Filistyn przemaga, i pod prałatami krzesło trzeszczy.

Rada i senat, cymbał głośny i spiża brzęcząca, kształtują wota, żeby ich słyszano; mówią, żeby swoje przewieść; kontrowertują, żeby co wytargować.

Robak, Sumnienie, Bóg,
Pamięć, WiaraSumnienie, Dom, Dobro,
Zło, Książka, Prawo

¹Dixit insipiens in corde suo, non est Deus (łac.) — Mówi głupi w swoim sercu; Psalm 14. [przypis edytorski]

²Psalm 13 — w dzisiejszej numeracji np. wg. Biblii Tysiąclecia: Psalm 14. [przypis edytorski]

³usadzić się — naszykować się, zasadzić się. [przypis edytorski]

⁴wewnętrzny (daw.) — wewnętrzny. [przypis edytorski]

⁵z jedną (...) z drugą stronę (daw. forma) — dziś: z jednej (...) z drugiej strony. [przypis edytorski]

⁶uporny (daw.) — uparty. [przypis edytorski]

⁷lubo (daw.) — choć, chociaż. [przypis edytorski]

Rycerstwo znikczemniało, męża walecznego nie pytaj⁸; a żołnierz pod dachem siedząc, jakby nie słyszał płaczu w niewolę⁹ zabranego pospólstwa.

Masz Boga w sercu, kto sfalszował monetę? Kto podatki nienależycie zabiera? i tą krwią z ubogich wyciśnioną, siebie i dom swój bogaci.

Po miastach lusztyk¹⁰ ustawiczny i stroje zbyteczne, a pospólstwo drą aż do czopa¹¹, żeby były zbytcom nakłady¹².

Widzi to wszystko przezornem okiem Pan z nieba i w najgłębsze serce skrytości wgląda, jeżeli też kto jest prawdziwie szukający Boga.

Porachujmy się z sobą, przyznać musimy, żeśmy wszyscy odstąpili zakonu¹³, i nie masz, kto by dobrze czynił, nie masz aż do jednego.

Jeżeli też pochlebiać sobie chcemy, zawiedziemy się; bo sumnienie jako w pugilares pokaże każdemu, co to jest odwrócić się od Stwórcy, a obrócić się za rzeczą stworzoną.

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi świętemu etc¹⁴.

---

⁸*nie pytaj kogo* — tu: nie pytaj o kogo, nie szukaj kogo. [przypis edytorski]

⁹*niewolę* (daw. forma) — dziś B. lp r.ż.: (w) niewolę. [przypis edytorski]

¹⁰*lusztyk* (daw., z niem.) — bankiet, wesele, radość, hulanka. [przypis edytorski]

¹¹*czop* a. *czopowe* (daw.) — podatek od trunków. [przypis edytorski]

¹²*żeby były zbytcom nakłady* (daw.) — żeby były pieniądze na zbytki. [przypis edytorski]

¹³*zakon* (daw.) — prawo. [przypis edytorski]

¹⁴*etc.* (łac.) — skrót od *et caetera*: i tak dalej, i tym podobnie. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.

Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/psalmodia-polska-psalm-xxix/>

Tekst opracowany na podstawie: Wespazjan Hieronim Kochowski, Trybut należyty wdzięczności wszystkiemu dobremu dawcy Panu i Bogu, albo Psalmodya polska za dobrodziejstwa Boskie dziękująca, przez jedną najlichszą kreaturę roku pańs. 1693 napisana, a do druku podana roku pańs. 1695; wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego, nakł. Wydawnictwa Biblioteki Polskiej, Kraków 1859.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) na podstawie tekstu dostępnego w serwisie Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Wojciech Kotwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).